

Hatályos Magyarországon és magyarul is hozzáférhető immár az Európai Parlament és az Európai Tanács 2016/426 rendelete a gáz halmazállapotú tüzelőanyag égetésével üzemelő berendezésekről. A rendeletet nevének angol kezdőbetűi után GAR-rendeletnek is nevezhetjük.

Az alábbi kivonatunk a rendeletnek csak azokat az előírásait tartalmazza, amelyek a gyakorló épületgépész tervezők és szerelők mindennapi munkáját közvetlenül érintik. Nem tér ki a készülék-gyártásra vonatkozó szabályokra, a készülékgyártók, az importőrök és a forgalmazók ezzel kapcsolatos feladataira, valamint a berendezések és a részegységek megfelelőségi eljárására és a megfelelőségi nyilatkozat tartalmi és formai követelményeire.

A rendeletet hatálya

Meghatározott rendeltetési célokra szánt olyan háztartási és nem háztartási berendezések és az ilyen berendezésekbe való beépítésre tervezett részegységek, amelyek forgalomba hozataluk időpontjában új terméknek számítanak az Unió piacán.

Ez a rendelet nem alkalmazandó a kifejezetten:

- a) ipari létesítményben végzett ipari folyamatokban történő használatra tervezett berendezésekre;
- b) légi járműveken és vasúton való használatra tervezett berendezésekre;
- c) kutatási célra, laboratóriumokban való ideiglenes használatra tervezett berendezésekre.

E rendelet alkalmazásában egy berendezést „rendeltetésszerűen használnak”, ha a következő feltételek teljesülnek:

- a) a berendezést a gyártó utasításainak megfelelően szerelték be és rendszeresen karbantartják;
- b) a berendezést a gázminőség szokásos változása és a hálózati nyomás szokásos ingadozása mellett használják, melyeket a tagállamok a 4. cikk (1) bekezdése szerinti tájékoztatásukban meghatároznak;
- c) a berendezést a szándékolt céljának megfelelően vagy ésszerűen előrelátható módon használják.

A rendelet célja

A berendezések és részegységek belső piacának, a gázhasználattal járó biztonsági kockázatok és az energiahatékonyság tekintetében történő biztonságos működtetése.

A rendelet alkalmazása nem terjed ki olyan területekre, amelyekről más uniós harmonizációs

jogszabályok részletesebben rendelkeznek.

A rendelet meggátolja, hogy a tagállamok olyan szigorúbb egészségügyi, biztonsági vagy energia megtakarítási követelményeket határozzanak meg, amelyek tiltanak, korlátoznák vagy akadályoznák az e rendeletben foglaltaknak megfelelő berendezések forgalmazását és üzembe helyezését. Ez azonban nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy más uniós aktusok végrehajtásakor a termékek – többek között a berendezések – energiahatékonyságát érintő követelményeket írjanak elő, feltéve, hogy ezek a követelmények összhangban vannak az EU irányelvekkel.

A tagállamok jogállása

A rendelet alkalmazása 2018. április 21. hatállyal, minden tagállam számára kötelező.

A rendelet azonban nem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a berendezések üzembe helyezésére vagy rendszeres ellenőrzésére vonatkozó szabályokat állapítsanak meg vagy egyéb, pl. a telepítők képzésével vagy tanúsításával kapcsolatos – többek között elővigyázatossági biztonsági célú – intézkedéseket rendeljenek el a berendezések helyes telepítésének, használatának és karbantartásának biztosítására. Az említett szabályok és intézkedések kulcsfontosságúak a gázmérgezések – többek között a szén-monoxid-mérgezések – és az egészségre ártalmas vagy biztonsági kockázatot jelentő valamennyi anyag kiszivárgásának megelőzése érdekében.

A rendelet nem érinti a tagállamok azt a jogát sem, hogy megállapítsák az általuk szükségesnek ítélt követelményeket a telepítés egyes vonatkozásai, a helyiség szellőzésére vonatkozó feltételek és magának az épületnek a biztonságával és energiahatékonyságával kapcsolatos szempontok tekintetében, *feltéve, hogy e követelmények a berendezésekkel szemben nem támasztanak tervezési követelményeket. (Tehát a berendezés EK-tanúsításnak megfelelő kivitele nem módosítható!)*

A tagállamok nem akadályozhatják meg az e rendelettel hatályon kívül helyezett 2009/142/EK irányelv (GAD) hatálya alá tartozó és az annak megfelelő, 2018. április 21. előtt forgalomba hozott berendezések vagy részegységek forgalmazását, illetve üzembe helyezését.

Mivel e rendelet hatálya nem terjed ki a helytelenül telepített, karbantartott vagy használt berendezések okozta kockázatokra, a tagállamoknak érdemes intézkedéseket tenniük, hogy felhívják a nyilvánosság figyelmét a tüzelőanyagokkal kapcsolatos egészségügyi és biztonsági kockázatokra és arra, hogy szükség van megfelelő elővigyázatossági biztonsági intézkedésekre, különösen a szén-monoxid-kibocsátás vonatkozásában.

Tájékoztatási kötelezettség

A berendezések tervezése és gyártása során, valamint a használati utasítások elkészítésekor a

gyártónak nemcsak a berendezés tervezett használatát, hanem az ésszerűen előrelátható használatot is figyelembe kell vennie.

Valamennyi berendezést el kell látni a telepítőnek szóló telepítési utasításokkal és a felhasználónak szóló használati és karbantartási utasításokkal.

Valamennyi berendezésen szerepelniük kell a megfelelő figyelmeztető feliratoknak, és ezeknek a csomagoláson is meg kell jelenniük.

A telepítőknak szóló telepítési utasításnak tartalmaznia kell a felszerelésre, a telepítésre, a szabályozásra és a karbantartásra vonatkozó valamennyi olyan utasítást, amelyek lehetővé teszik, hogy ezek a műveletek helyesen kivitelezhetőek legyenek, hogy a berendezés biztonságosan használható legyen. A telepítésre vonatkozó, a telepítőknak szóló utasításoknak a berendezés és a telepítési környezet közötti kapcsolódási pontokra vonatkozó műszaki előírásokkal kapcsolatos információkat is tartalmaznia kell annak érdekében, hogy az helyesen csatlakoztatható legyen a gázellátó hálózathoz, a segédenergia-ellátáshoz, az égési levegő ellátáshoz és a füstgázelveztető rendszerhez.

A felhasználónak szóló használati és karbantartási utasításnak tartalmaznia kell a biztonságos használathoz szükséges valamennyi információt, és mindenekelőtt fel kell hívnia a felhasználó figyelmét a használattal kapcsolatos korlátozásokra, valamint azokra a körülményekre ahol különös gondosságra van szükség, illetve mely pontokon javasolja fent említett munkát szakemberrel elvégeztetni. Ez nem sértheti az erre vonatkozó tagállami követelményeket.

A berendezés gyártójának a berendezésre vonatkozó utasításokban adott esetben meg kell adnia minden, a kész berendezés részét képező részegységek beállításához, üzemeltetéséhez és karbantartásához szükséges információt.

A berendezésen és a csomagolásán lévő figyelmeztető feliratoknak a berendezéssel összefüggő kockázatok minimálisra csökkentése érdekében világosan meg kell határozniuk a használandó gáz típusát, a gáz csatlakozási nyomását, a berendezés kategóriáját (gázcsaládra való alkalmasság) és a használattal kapcsolatos korlátozásokat, különösen azt, amely szerint a berendezés csak olyan területen szerelhető fel, ahol a légellátás megfelelő.

A részegység berendezésbe történő beépítésére vagy berendezéssé történő összeszerelésére, valamint a részegység beállítására, üzemeltetésére és karbantartására vonatkozó utasításokat az EU-megfelelőségi nyilatkozat részeként mellékelni kell a szóban forgó részegységekhez.

A berendezésen vagy annak adattábláján fel kell tüntetni az alábbi információkat:

- a) a gyártó neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy bejegyzett védjegye;
- b) a berendezés típus-, tétel- vagy sorozatszám vagy más, a berendezés azonosítását lehetővé tevő elem;
- c) az áramellátás típusa;
- d) a berendezés kategóriájának megjelölése;
- e) a berendezés névleges hálózati nyomása;
- f) a helyes és biztonságos telepítéshez szükséges valamennyi információ, a berendezés sajátosságainak megfelelően.

Összefoglalás

Összefoglalónk az EU itthon is hatályos gázkészülék-rendeletéről (GAR)

Szerkesztő: Sőbér Livia - Módosítás: 2019. május 17. péntek, 10:25

Megállapítható, hogy a rendelet tulajdonképpen nem tartalmaz újdonságot a korábbi EU irányelvekhez (GAD) képest. Az újdonság „mindössze” az, hogy betartása kötelező, rendelkezései nemzeti jogszabályokkal nem írhatók fölül.

Egyértelmű, hogy csak olyan berendezés és részegység telepíthető, amelyik EU megfeleléségi tanúsítvánnyal rendelkezik és a tanúsításban szereplő kivitelől való minden eltérés, átalakítás tilos. Viszont a gyártó telepítéssel, üzembe helyezéssel, üzemeltetéssel kapcsolatos előírásainak betartása és esetleges korlátozásainak figyelembe vétele kötelező.

A berendezés és részegységeinek megfelelése egyértelműen a gyártó és a forgalmazó felelőssége. A rendeletnek, a felhasználói helynek és a felhasználói igényeknek megfelelő berendezés kiválasztásáért viszont a tervező tartozik teljes körű felelősséggel. Ez a felelősség nem hárítható át sem a felhasználóra, sem bármelyik közszolgáltatóra, annak esetleges követelményére, jóváhagyó nyilatkozatára hivatkozással. Az is tervező döntésének függvénye, hogy mely, a hazai telepítési körülményekre vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben szükséges valamilyen szolgáltató jóváhagyó nyilatkozata. (Pl. gázzolgáltató, kéményseprő-ipari szolgáltató, építési, vagy környezetvédelmi hatóság, stb.) Semelyik szolgáltatónak nincs joga azonban a rendeletben, a berendezésre, vagy a részegységekre megfogalmazott követelményekkel ellentétes, vagy azokon túli követelményeket támasztani.

Fontos, hogy fenti tervezői felelősséget az egyszerűsített készülékcsere eljárás esetében a gázszerelő veszi át.

Minden további részlet az MKEH honlapjáról, az alábbi linken érhető el (az eredeti rendelet hivatalos magyar fordítása):

https://mkeh.gov.hu/piacfelugyeleti_muszaki/Gazfogyaszto_keszulekek_GAD

A GAR teljes és hivatalos magyar nyelvű fordítása elérhető [itt, ezen a linken!](#)

2019. április 27.

Gyárfás Attila ügyvezető elnök
Magyar Épületgépészek Szövetsége